

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

Academic Leadership of Administrators Affecting the Effectiveness of
Schools under Trang Primary Education Service Area Office 1

ธัญพร จูทอง

Thanutchaporn Juhong

ตรีภูมิทร์ ตรีตรีศวร

Tripumin Tritrishual

คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University

E-mail: Thanutchaporn.juh058@hu.ac.th

Received: 6 February 2025; Revised: 27 April 2025; Accepted: 27 April 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 และ 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 129 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .951 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร และด้านการนิเทศการศึกษา โดยทั้ง 4 ด้านสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ

91.40 อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.024 + .346X_2 + .259X_1 + .150X_3 + .177X_4$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'Y = .406Z_{X2} + .299Z_{X1} + .176Z_{X3} + .212Z_{X4}$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ประสิทธิภาพ, สถานศึกษา

Abstract

This research aimed to 1) study the level of academic leadership of administrators under the Trang Primary Education Service Area Office 1, 2) study the level of effectiveness of schools under the Trang Primary Education Service Area Office 1, 3) study the relationship between academic leadership of administrators and effectiveness of schools under the Trang Primary Education Service Area Office 1, and 4) study the academic leadership of administrators affecting the effectiveness of schools under the Trang Primary Education Service Area Office 1. The sample were 129 teachers in schools under the Trang Primary Education Service Area Office 1, determined using the G*Power program (Faul, et al., 2007, p. 175). The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson's product-moment correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research findings were as follows 1) The academic leadership of administrators under the Trang Primary Education Service Area Office 1 was high 2) The effectiveness of schools was high 3) Academic leadership of administrators, both overall and in specific aspects, had a high positive correlation with effectiveness of school, with a correlation coefficient (r) of .951 at the significance level of .01 4) The academic leadership of administrators affecting the effectiveness of schools included promoting academic atmosphere, managing of curriculum and instruction, developing the quality of teachers and personnel, and supervision can be used to predict the effectiveness of schools at 91.40 percent with statistically significant level of .01 The prediction equations could be written as follow:

The regressive equation in the form of raw score (Unstandardized Score)

$$Y' = 1.024 + .346X_2 + .259X_1 + .150X_3 + .177X_4$$

The regressive equation in the form of standard score (Standardized Score)

$$Z'Y = .406Z_{X2} + .299Z_{X1} + .176Z_{X3} + .212Z_{X4}$$

Keywords: Academic Leadership, Effectiveness, Schools

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมี

คุณภาพในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเต็มไปด้วยการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตามที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ เช่น การบริหารงานของผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพ และการดำเนินงานของคณะครูและบุคลากรอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ได้ (องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย, 2562)

ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการจัดระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมกำลังปัญญาของชาติและพัฒนาประเทศ การศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้เต็มที่ทำให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และความรู้ สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีคุณธรรมและสืบสานวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560) การบริหารจัดการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อคุณภาพของผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ และการดำเนินงานที่เป็นระบบเพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายและพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นบทบาทสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงสามารถกำหนดเป้าหมายพันธกิจ บริหารหลักสูตรและการสอน รวมถึงพัฒนาครู ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา (สมศักดิ์ คงเที่ยง, 2561) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะสามารถส่งเสริมความร่วมมือของครูในการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ โดยภาวะผู้นำทางวิชาการมีรากฐานจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งช่วยให้สถานศึกษา มีคุณภาพและมาตรฐานที่สูงขึ้น (กัญญวรา เครื่องพาที, 2556) นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการยังเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนานักเรียน ผ่านกระบวนการกำหนดวัตถุประสงค์ การบริหารหลักสูตร และการจัดหาทรัพยากรเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ (ไชยา ภาวะบุตร, 2560) การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหาร รวมถึงการนิเทศ การประเมินครู และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี ซึ่งช่วยส่งเสริมคุณภาพของสถานศึกษาและสร้างความสำเร็จในการจัดการศึกษา (สุวิดา สุขประวิทย์, 2564) ดังนั้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จและสามารถพัฒนาไปสู่มาตรฐานที่สูงขึ้นได้ในยุคศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

ประสิทธิภาพของสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาสังคมและประเทศโดยรวม ความสำเร็จของสถานศึกษาสะท้อนผ่านการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญในการกำหนดทิศทางและการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา (เนตรนภา เจตน์จำนงค์, 2564) นอกจากนี้ ประสิทธิภาพของบุคคลภายในสถานศึกษายังส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาโดยรวม และเป็นปัจจัยกำหนดความอยู่รอดของสถานศึกษา (กิตติพร พรงาม, 2560) ประสิทธิภาพของสถานศึกษายังเป็นเครื่องยืนยันว่าการจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยต้องประเมินทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการบริหารงาน และสร้างความร่วมมือภายในองค์กร (อังคานนท์ อักษรพันธ์, 2565) การบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต้องดำเนินงานใน 4 ด้านหลัก ได้แก่ 1) บริหารวิชาการ 2) บริหารงบประมาณ 3) บริหารงานบุคคล และ 4) บริหารทั่วไป ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,

2550) ทั้งนี้ การดำเนินงานทั้ง 4 ด้านต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของชาติ (พิชชาพร อุ่นศิริ และคณะ, 2565) การบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จจึงต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในการขับเคลื่อนองค์กรให้มีคุณภาพและเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยผลักดันให้สถานศึกษาบรรลุประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงสามารถนำความรู้ หลักการ และเทคนิคต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนางานวิชาการและด้านอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยใช้กลยุทธ์การบริหาร ที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา และเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (ศิญาภรณ์ พงษ์พิบูล, 2564) นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารยังเป็นปัจจัยสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล เนื่องจากช่วยพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมความร่วมมือภายในองค์กร และผลักดันให้ครูมีคุณภาพการสอนที่ดีขึ้น ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อมาตรฐานการศึกษาของผู้เรียน (นิชานันท์ ราวัน, 2560) หากผู้บริหารขาดความเชี่ยวชาญทางวิชาการ ก็อาจส่งผลให้การประเมินคุณภาพการสอนและการพัฒนาหลักสูตรไม่เกิดประสิทธิภาพ รวมถึงทำให้ครูขาดโอกาสในการพัฒนาทักษะวิชาการที่จำเป็นต่อการสอน (ชัยยนต์ เพาพาน, 2559) ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เพื่อให้สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างยั่งยืน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 มีหน้าที่กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษาในสังกัด จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2566 พบว่าค่าเฉลี่ยรายวิชาภาษาไทย เท่ากับ 61.50 ภาษาอังกฤษ 34.67 คณิตศาสตร์ 30.80 และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 43.60 ส่วนในปีการศึกษา 2565 ค่าเฉลี่ยรายวิชาภาษาไทยอยู่ที่ 56.15 ภาษาอังกฤษ 33.04 คณิตศาสตร์ 27.16 และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 39.75 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวมยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากค่าเฉลี่ยในหลายวิชาต่ำกว่าร้อยละ 50 เกือบทุกวิชา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1, 2566) จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระยะยาว จึงแสดงให้เห็นชัดว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นตัวแปรสำคัญต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวม

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา จึงพิจารณาเห็นว่าในการบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 นั้นประสบปัญหาในการบริหารงาน ส่งผลให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำคัญในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาสำหรับผู้บริหารในการนำผลการวิจัยไปใช้เป็นประโยชน์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถที่จะบริหารจัดการและพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน ประสิทธิภาพของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาตรัง เขต 1

2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง
เขต 1

3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผล ของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1
ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,389 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ปีการศึกษา 2567 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้โปรแกรม G*Power
(Faul, et al., 2007, p. 175) ได้จำนวน 129 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน
(Proportional Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา นำมาเทียบสัดส่วน และใช้การ
สุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without
Replacement)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะ
เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 และ 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ซึ่งแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยนำแบบสอบถาม
ที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อแก้ไขและปรับปรุงอีกครั้ง
ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหา
ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณหาความสัมพันธ์แอลฟา (Alfa - coefficient)
ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) 0.70 ขึ้นไป ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น
(Cronbach, 1990, p. 204) ซึ่งแบบสอบถามงานวิจัยครั้งนี้ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งหมด 25 ข้อคำถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90
และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน รวมทั้งหมด 25 ข้อ
คำถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ผู้วิจัยนำหนังสือรับรอง จาก
ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอ
ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตรัง เขต 1 ในการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ 2) ผู้วิจัยนำหนังสือ

จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ในการขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม จากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 3) ดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม โดยใช้ Google form ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผ่านทางระบบการสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาและครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 4) เมื่อได้รับแบบสอบถาม ผู้วิจัย ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) 2) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 3) การวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) 4) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และ 5) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตรัง เขต 1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 129)

ระดับความคิดเห็น

ด้าน ที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	($\bar{x}$)	(SD)	ระดับ
1	การพัฒนาหลักสูตรและการสอน	3.67	0.71	มาก
2	การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	3.68	0.72	มาก
3	การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร	3.66	0.72	มาก
4	การนิเทศการศึกษา	3.60	0.74	มาก
รวม		3.65	0.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$, $SD = 0.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.68$, $SD = 0.72$) รองลงมา
คือ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ($\bar{x} = 3.67$, $SD = 0.71$) การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร ($\bar{x} = 3.66$,
 $SD = 0.72$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา ($\bar{x} = 3.65$, $SD = 0.72$)
ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต
1 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 129)

ด้านที่	ประสิทธิภาพของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
		($\bar{x}$)	(SD)	ระดับ
1	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูงขึ้น	3.76	0.82	มาก
2	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติ ทางบวก	4.00	0.55	มาก
3	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนา สถานศึกษา	3.89	0.72	มาก
4	ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	3.68	0.72	มาก
รวม		3.85	0.70	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$, $SD = 0.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ($\bar{x} = 4.00$, $SD = 0.55$)
รองลงมา คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.89$, $SD = 0.72$) ความสามารถ

ในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ($\bar{x} = 3.76$, $SD = 0.82$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.68$, $SD = 0.72$)

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโดยรวมและรายด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .951 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยนำตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) ด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) และภาพรวมประสิทธิผลของสถานศึกษา (Y) มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

(n = 129)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	Y	ทิศทาง ความสัมพันธ์	ระดับ ความสัมพันธ์
X_1	1.000	-	-	-	.727**	ทางบวก	ปานกลาง
X_2	.541**	1.000	-	-	.902**	ทางบวก	สูง
X_3	.567**	.764**	1.000	-	.815**	ทางบวก	สูง
X_4	.512**	.941**	.753**	1.000	.880**	ทางบวก	สูง
X	-	-	-	-	.951**	ทางบวก	สูง

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .951 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร และด้านการนิเทศการศึกษา โดยทั้ง 4 ด้านสามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ได้ร้อยละ 91.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² adj	SE _{est}	F	P
X ₂	.902	.813	.812	.26726	553.735**	.000
X ₂ , X ₁	.945	.894	.892	.20229	531.076**	.000
X ₂ , X ₁ , X ₃	.953	.908	.906	.18867	413.636**	.000
X ₂ , X ₁ , X ₃ , X ₄	.956	.914	.911	.18414	327.475**	.000
R = .956 R ² = .914 R ² adj = .911 SE _{est} = .18414						7.222

** แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X₂) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X₁) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X₃) และด้านการนิเทศการศึกษา (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .956 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .914 หรือมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 91.40

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน และการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการในระดับมาก โดยให้ความสำคัญกับงานวิชาการ ได้แก่ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร และการนิเทศการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสรรเพชญ ไตรรงค์ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสุชาติ กาญจน (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก รองลงมา คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

และความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 มีประสิทธิผลในระดับมาก โดยเน้นย้ำถึงความสำคัญของความสามารถใน การพัฒนานักเรียน ให้มีทัศนคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และความสามารถในการแก้ปัญหา ภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภู่อาระ (2562) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และยุทธนา วาโยหะ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

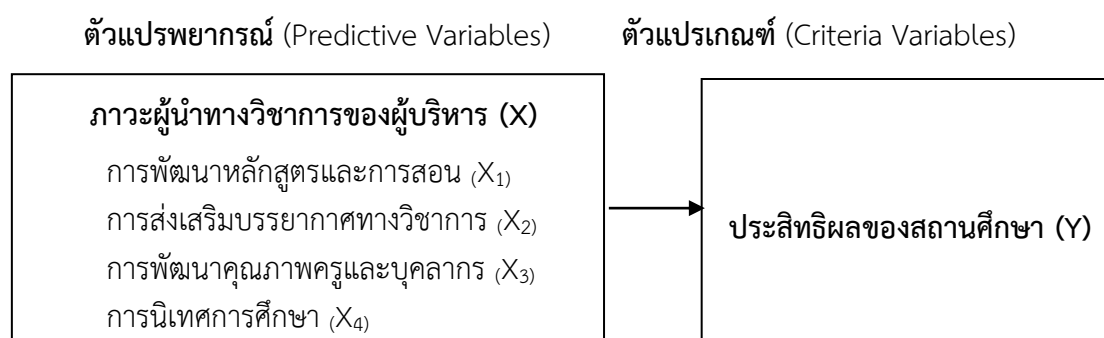
3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ใน ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก อยู่ในระดับสูง ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .951 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($r_{x2y} = .902$) ด้านการนิเทศการศึกษา ($r_{x4y} = .880$) ด้านการพัฒนา คุณภาพครูและบุคลากร ($r_{x3y} = .815$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ($r_{x1y} = .727$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ที่มีภาวะผู้นำ ทางวิชาการมีความมุ่งมั่นที่จะบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ แก้ไขปัญหา เสียสละ อุทิศตนในการ ทำงานอย่างเต็มศักยภาพ แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสำคัญสูงต่อประสิทธิผล ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสุวิดา สุขประวิทย์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายหลัง สอน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเครือข่ายหลังสอน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง และจิรวรรณ เสาวคนธ์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง

4. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 4 ด้าน โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธีการ Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) และด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) โดยภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ มีด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) และด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .956 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ได้ร้อยละ 91.40 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ได้ดังนี้ สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y' = 1.024 + .346X_2 + .259X_1 + .150X_3 + .177X_4$ และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z'Y = .406Z_{X_2} + .299Z_{X_1} + .176Z_{X_3} + .212Z_{X_4}$ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 วางรากฐานที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน คุณภาพการสอนของครู เสริมสร้างทั้งความรู้ ความสามารถ และทัศนคติที่ดีของครูและบุคลากรในสถานศึกษา เล็งเห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยสนับสนุนครูให้พัฒนาคุณภาพการสอนและการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่จะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร พละสิม (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของสถานศึกษา ร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนของประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้ร้อยละ 56.90 และศิญาภรณ์ พงษ์พิบูล (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาคุณภาพครู และด้านการนิเทศ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านการพัฒนา

หลักสูตรและการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากร และด้านการนิเทศการศึกษา โดยตัวแปรทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยนำตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ (Y) มากที่สุด ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) มาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise พบว่า สามารถอธิบายความแปรปรวนต่อตัวแปรเกณฑ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 81.30 เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 89.40 เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) และด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 90.80 และเมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) และด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 91.40

ภาพที่ 1 แผนภาพภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา

สรุป

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก รองลงมา คือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกในระดับสูง โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเท่ากับ .951 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (X_2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (X_1) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) และด้านการนิเทศการศึกษา (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบเป็น .346, .259, .150 และ .177 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเป็น .406, .299, .176 และ .212 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัว สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ได้ร้อยละ 91.40

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา คือ ผู้บริหารอาจเผชิญกับข้อจำกัดด้านเวลา บุคลากร หรือความเข้าใจในบทบาทการนิเทศที่ควรเน้นการให้คำปรึกษา การติดตามผล และการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มความเข้มข้นในด้านนี้จะช่วยเสริมความสามารถในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ผู้นำทางวิชาการควรพัฒนาทักษะการนิเทศการศึกษาอย่างมืออาชีพ โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจ การให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์ และการสนับสนุนเชิงวิชาการอย่างต่อเนื่อง

2) จากผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยมีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรสร้างระบบแก้ปัญหาที่เป็นระบบและมีความชัดเจน โดยกำหนดขั้นตอน การติดตาม และการประเมินผลที่เหมาะสม ส่งเสริมการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและสร้างช่องทางที่เปิดกว้างให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และเสนอแนวทางแก้ปัญหา ซึ่งจะช่วยยกระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาให้ครอบคลุมและยั่งยืนยิ่งขึ้น

3) จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวก

กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเองเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมายต่อไป

4) จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร และด้านการนิเทศการศึกษา โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา โดยสนับสนุนทรัพยากรและกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น การจัดพื้นที่เรียนรู้ที่เหมาะสม การมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และการสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น ช่วยให้นักเรียนและครูมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ลดอุปสรรคในการเรียนการสอน และการสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1

2) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในเขตพื้นที่อื่น ๆ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบ และหาแนวทางพัฒนาได้อย่างเหมาะสม

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ควรนำเอาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการสะท้อนคิดไปประยุกต์ใช้กับหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยการเรียนรู้หรือสาระการเรียนรู้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เอกสารชุดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กัญญ์วรา เครื่องพาที. (2556). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิตติพร พรงาม. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ขวัญฤทัย ภูสาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จิราพร พลละสิม. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- จิรวรรณ เสาวคนธ์. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน: ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21. ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครู ศาสตราจารย์ ครั้งที่ 1. มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการ. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ทองดี เมืองเจริญ. (2549). การปฏิบัติตามหลักธรรม 10 ประการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของ ผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นิชนันท์ ราชวัน. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการ บริหารโรงเรียนสามโคก สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เนตรนภา เจตน์จำนงค์. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก, หน้า 1.
- พิชชาพร อุ่นศิริ และคณะ (2565). การบริหารจัดการศึกษาด้วยนวัตกรรมรูปแบบ “โรงเรียนแห่งความสุข: HAPPY Model” (รายงานการวิจัย). นครปฐม: โรงเรียนวัดรางกำหยาด.
- ยุทธนา วาโยหะ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ศัญญาภรณ์ พงษ์ตฤกุล. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา. วารสารเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู, (118)2, 68-70.
- สรพรเพชญ ไตรรงค์. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุขชาติ กาญญา. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในจังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุวิดา สุขประวิทย์. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเครือข่ายหลังสวน 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย. (2562). การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 16 ธันวาคม 2567 จาก <https://shorturl.asia/j3f4P>
- อังคานนท์ อักษรพันธ์. (2565). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing (5th ed.). New York: Harper Collins Publishers.
- Faul, F., et al. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power Analysis program for the social, behavioral and biomedical sciences. Behavioral Research Method. 39(2), 175-191.